

ASSIGNMENT – 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper I — VEDIC LANGUAGE AND LITERATURE

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाजः समाधेयाजः ।

- (a) भृगुजः कस्य पुत्रजः ?
- (b) ईशोपनिषद् - कस्य वेदस्य भागजः ?
- (c) कठोपनिषद् - कस्य वेदस्य भागजः ?
- (d) निरुक्तानुसारं पदजातानि कति ?
- (e) आचार्य शब्द व्युत्पत्तिं लिखत ।
- (f) मेघ शब्दस्य व्युत्पत्तिं लिखतजः ।
- (g) भवतीति भावस्य-विवेचयत ।
- (h) निरुक्तं वेदस्य कं अङ्गं इति प्रोच्यते ।
- (i) जात वेदाजः शब्दस्य निर्वचनं लिखत ।
- (j) उशन् हवै वाजश्रवसजः - उशन् पदस्य कोर्यजः ?

2. प्रश्नाजः समाधेयाजः ।

- (a) हिरण्य नामानि लिखत ।
- (b) उपसर्गानां प्रयोजनानि विवृणुत ।
- (c) निपातानां लक्षणं सोदाहरणं निरूपयत ।
- (d) ईशावास्यमनुसृत्य विधाविद्यायाजः स्वरूपं लिखत ।
- (e) यमेन प्रदत्तं पर्थम वरं लिखत ।
- (f) शब्द नित्यत्व मतं प्रतिपादयत ।
- (g) कठोप निषदि वर्णितं निविकेतस्य आत्मविषयकं ज्ञानं विवृणुत ।
- (h) निवृचन शब्दस्य स्वरूपं विशदयत ।

ASSIGNMENT – 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper I — VEDIC LANGUAGE AND LITERATURE

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नौ समाधेयौ ।
 - (a) अनर्थकाजः हि मन्त्राजः - इति कौत्सवादं निरृत्य तन्निराकुरुत ।
 - (b) निरुक्त प्रयोजनानि सोपपत्तिकं प्रतिपादयत ।
 - (c) भृगुवल्लीमनुसृत्य पञ्चकोश प्राधान्यं लिखत ।
 - (d) कठोपनिषदि वर्णित रथोदाहरण पुरस्सरं आत्म विषयकत्वं प्रतिपादयत ।
2. ससन्दर्भं व्याख्यात ।
 - (a) अन्नं बहुकुर्वीत ?
 - (b) आख्यात स्वरूपम् ।
 - (c) गैरदित्यो भवति ।
 - (d) मेधावी ब्रह्मलोके महीयते ।
 - (e) अश्विनं च पर्यायाश्चेति ।
 - (f) उत्तिष्ठ जाग्रत प्राथ ।
 - (g) देवतानां संख्या ।
 - (h) परीति सर्वतो भावम् ।

ASSIGNMENT – 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper II — HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE AND LINGUISTICS VEDIC

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) कविकुलगुरुजः कजः ?
 - (b) किरातार्जुनीय कर्ता कजः ?
 - (c) संस्कृत साहित्ये आदिकाव्यम् ?
 - (d) अलङ्कारजः नाम कजः ?
 - (e) लक्षणा कति विधाजः ?
 - (f) ध्वनि लक्षणाम्
 - (g) तालव्य नियमजः
 - (h) Ablaut - शब्दस्य अर्थजः कजः ?
 - (i) भास रूपकेषु रामायण वस्तु प्रधान रूपकानि कानि ?
 - (j) छन्दस्

2. प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) महाकाव्य लक्षणानि लिखत ।
 - (b) काव्यदोषान् विवृणुत ।
 - (c) श्थायीभावान् विवृणुत ।
 - (d) व्यभिवारि भावान् विशदयत ।
 - (e) 'नैषध विद्वदौषधम्' - समर्थयत ।
 - (f) प्रकृतभाषाजः कति ? सोदाहरणं लिखत ।
 - (g) भाषा शास्त्रे अर्थपरिणामस्य स्थानं लिखत ।
 - (h) संस्कृत भाषायां ध्वनि - विज्ञानस्य वैशिष्ट्यं मुद्गारयत ।

ASSIGNMENT – 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper II — HISTORY OF SANSKRIT LITERATURE AND LINGUISTICS VEDIC

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नौ समाधेयौ ।
 - (a) संस्कृत साहित्ये चारित्रिक काव्यानां स्थानं लिखत ।
 - (b) भास नाटक चक्रं सप्रश्नं विशदयत ।
 - (c) विविध भाषोप्रति वादान् संगृहीत ।
 - (d) भारोपीय भाषा परिवारस्य संक्षिप्त परिचयं कुरुत ।
2. लगु टिप्पणी लिखत ।
 - (a) शूद्रकजः ।
 - (b) बाणजः ।
 - (c) भरतजः ।
 - (d) राज शेखरजः ।
 - (e) भारविजः ।
 - (f) श्रीहर्षजः ।
 - (g) वेर्नर् नियमजः (Verner's Law)
 - (h) Analogy
 - (i) वर्णागमजः ।
 - (j) शतम् वर्गजः ।

ASSIGNMENT – 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper III — DARSANAS MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) तर्कसंग्रहानुसारं द्रव्याणि कति ।
 - (b) वायोजः लक्षणं किम् ?
 - (c) उपमितेजः कारणं किम् ।
 - (d) पदार्थाजः कति ?
 - (e) अभावजः कतिविधाजः भवति ।
 - (f) परामर्शजन्यं ज्ञानं किम् ?
 - (g) पटं प्रति तन्तुसंयोगजः किं कारणम् ?
 - (h) बौद्धमतस्य मुख्य विषयजः काजः ?
 - (i) जैनमते प्रमाणानि कति ।
 - (j) चार्वाकसिद्धान्त प्रवर्तकजः कजः ?

ASSIGNMENT – 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper III — DARSANAS MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) आकाश लक्षणं लिखत ।
 - (b) परार्थानुमानं विशदयत ।
 - (c) तेजसजः लक्षणं लिखत ।
 - (d) अपथार्थानुभवं निरूपयत ।
 - (e) रूप लक्षणं विशदयत ।
 - (f) व्यतिरेक व्याप्तिं विवृणुत ।
 - (g) उपमान प्रमाणं निरूपयत ।
 - (h) जैनमते मोक्षस्वरूपं लिखत ।

2. प्रश्नौ समाधेयौ ।
 - (a) कारण त्रैविध्यं प्रतिपादयत ।
 - (b) पञ्चहेत्वाभासाजः संग्रहेण लिखत ।
 - (c) बौद्धाभिमतं मोक्षस्वरूपं निरूपयत ।
 - (d) शब्दज्ञान हेतून् विशदयत ।

ASSIGNMENT – 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper IV — POETICS AND AESTHETICS (VII)

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) भावोदयजः
 - (b) रसाभासजः
 - (c) अनुप्रास विधि
 - (d) व्यतिरेक ध्वनिजः
 - (e) जगन्नाथस्य काव्य लक्षणम् ।
 - (f) शब्दशक्त्युद्भव ध्वनिजः
 - (g) भावलक्षणम्
 - (h) ध्वनि विर्वयनम्
 - (i) रसबदलंकारजः
 - (j) भावशबलतायाजः स्वरूपं
2. प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) गुणालङ्कारयोजः भेदं निरूपयत ।
 - (b) रमदोषान् विवृणुत ।
 - (c) जगन्नाथमते गुणानां स्थानं विशदयत ।
 - (d) व्यभिचारि भावान् निर्दिशत ।
 - (e) संलक्ष्यक्रम व्यङ्ग्यस्य द्वैविध्यं लिखत ।
 - (f) शब्दशक्तिमूल अर्थान्तरन्यास ध्वनिजः ।
 - (g) गुण लक्षणं किम्
 - (h) ध्वनि भेदान् विवृणुत ।

ASSIGNMENT – 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper IV — POETICS AND AESTHETICS (VII)

MAXIMUM MARKS: 30

ANSWER ALL QUESTIONS

1. प्रश्नजः समाधेय ।
 - (a) शब्दगुणान् प्रतिपाद्य सोदाहरणं विवृणुत ।
 - (b) असंलक्ष्यक्रम व्यङ्ग्यस्य भेदान् निरूपयत ।
2. प्रश्नजः समाधेय ।
 - (a) अर्थशक्त्युद्भव ध्वनिं विशदयत ।
 - (b) रामायणे अङ्गिरसजः कजः ? विचारयत ।

ASSIGNMENT – 1

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper V — THEORIES OF RASA AND DHAVANI (VIII)

MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL QUESTIONS

1. सर्वे प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) मम्मरानुसारेण काव्य लक्षणं लिखत ।
 - (b) काव्यस्यात्मा ध्वनिरिति कैजः उक्तम् ।
 - (c) भरतमुनेजः रससूत्रं लिखत ।
 - (d) आनन्दवर्धनस्य ध्वनि निर्वचनं प्रतिपादयत ।
 - (e) अविवक्षित ध्वनेजः उदाहरणं लिखत ।
 - (f) शृङ्गाररसजः कतिविधजः ।
 - (g) रसाभासो नाम कजः ?
 - (h) समासोवत्यालङ्कारस्य उदाहरणं लिखत ।
 - (i) काव्य प्रकारो प्रतिपादिताजः रसाजः के ?
 - (j) 'गङ्गायांदोष' इत्यत्र व्यङ्ग्यार्थजः कजः ।

2. चत्वारजः प्रश्नाजः समाधेयाजः ।
 - (a) हास्य रस भेदान् सोदाहरणं लिखत ।
 - (b) रसस्यालौकिकत्वं प्रतिपादयत ।
 - (c) 'शब्दार्थोभय भूरेकजः' - विवृणुत ।
 - (d) व्यभिचारिभावान् निर्दिशत ।
 - (e) नवरसानां स्वरूपं विशदयत ।
 - (f) शरेषु युगखेन्दवजः - विवृणुत ।
 - (g) रससूत्र व्याख्याने भट्टनायक मतं प्रतिपादयत ।
 - (h) अनौचित्यादृतेनान्यत् रस भङ्गस्य कारणम् - विवृणुत ।

ASSIGNMENT – 2

M.A. DEGREE EXAMINATION, FEB./MARCH - 2024

FOURTH SEMESTER

SANSKRIT

Paper V — THEORIES OF RASA AND DHAVANI (VIII)

MAXIMUM MARKS: 30
ANSWER ALL QUESTIONS

1. एक प्रश्नजः समाधेय ।
 - (a) रसध्वनिं सोदाहरणं निरूपयत ।
 - (b) भावसन्धि - भावशबलतायाजः स्वरूपं सोदारहरणं लिखत ।
2. एक प्रश्नजः समाधेय ।
 - (a) ध्वन्यालोकानुसारं ध्वनिभेदान् निरूपयत ।
 - (b) मम्मरामायोनुसारं रस भेदान् सोदाहरणं लिखत ।